

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi potilasvahinkolain 10 a ja 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 54/2000 vp laiksi potilasvahinkolain 10 a ja 11 §:n muuttamisesta. Eduskunta,

jolle sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 16/2000 vp, on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

potilasvahinkolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun potilasvahinkolain (585/1986) 10 a ja 11 §, sellaisina kuin ne ovat, 10 a § laeissa 973/1993, 326/1995 ja 1212/1998 sekä 11 § mainitussa laissa 973/1993 sekä laeissa 879/1998 ja 87/1999, sekä lisätään lakiin uusi 11 a—11 e §, seuraavasti:

10 a §

Korvauksen korotus

Tämän lain mukaisen korvauksen viivästyessä Potilasvakuutuskeskuksen on maksettava viivästynyt korvaus viivästysajalta korotettuna. Korvauksen korotus vuotta kohden laskettuna on korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuna korkokannan mukainen. Velvollisuus maksaa korvaus korotettuna ei kuitenkaan koske lakisääteistä vakuutusta harjoittavien vakuutus- tai eläkelaitosten välisiä yhteensovituksen eikä takautumisoikeuteen perustuvia suorituksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu korvauksen korotus lasketaan viivästysajan jokaiselta päiväältä. Sitä ei kuitenkaan lasketa kolmelta kuukaudelta sen kalenterikuukauden päättymisestä, jona vahingon kärsinyt on esittänyt Potilasvakuutuskeskukselle vaatimuksensa sekä korvauksen perustetta ja määrää koskevan sellaisen selvityksen kuin häneltä kohtuudella voidaan vaatia ottaen huomioon myös keskuksen mahdollisuudet hankkia selvitys. Saman päätöksen perusteella myöhemmin suoritettavalle korvauserälle korotus lasketaan kuitenkin eräpäivästä.

Jos korvausta ei ole voitu vahingon kärsi-

neestä johtuvasta syystä maksaa oikeassa ajassa, Potilasvakuutuskeskus ei ole velvollinen maksamaan korvausta korotettuna pittemmältä ajalta kuin siitä päivästä, jona este keskuksen tietten on lakannut. Jos korvauksen suorittaminen viivästyy lain säännöksen vuoksi taikka yleisen liikenteen tai maksuliikenteen keskeytymisen tai muun sen kaltaisen ylivoimaisen esteen vuoksi, keskus ei ole velvollinen maksamaan korvausta korotettuna tällaisen esteen aiheuttamalta viivästysajalta.

Korvauksen korotusta, jonka määrä on pienempi kuin neljä euroa, ei makseta. Mainittua euromäärää tarkistetaan vuosittain työntekijäin eläkelain (395/1961) 9 §:ssä säädetyn palkkaindeksiluvun mukaan. Tarkistettu euromäärä pyöristetään lähimpään kymmeneen senttiin.

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta antaa tarvittaessa Potilasvakuutuskeskukselle ohjeita tämän pykälän soveltamisesta.

11 §

Potilasvahinkolautakunta

Valtioneuvosto asettaa potilasvahinkolautakunnan kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja ni-

meää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi. Jos lautakunnan jäsen tai varajäsen eroaa tai kuolee kesken toimikauden, sosiaali- ja terveysministeriö nimeää hänen tilalleen uuden jäsenen tai varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Potilasvahinkolautakunnassa on kahdeksan jäsentä ja kuusitoista varajäsentä.

Lautakunnan jäsenten on oltava terveydenhuoltoasioihin perehtyneitä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien on oltava oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittaneita, ja vähintään kahden heistä on oltava perehtynyt vahingonkorvausasioihin. Puheenjohtajan on lisäksi oltava tuomarin tehtäviin perehtynyt. Jäsenistä kahden on oltava erikoislääkäreitä ja ainakin yhden muu terveydenhuollon ammattihenkilö. Mitä jäsenistä säädetään, koskee vastaavasti varajäsentä.

Potilasvahinkolautakunnan jäsenet ja muut lautakunnan tehtäviä hoitavat toimivat virkavastuulla.

Tarkemmat säännökset lautakunnan hallinnosta ja toiminnan järjestämisestä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

11 a §

Potilasvahinkolautakunnan tehtävät

Potilasvahinkolautakunnan tehtävänä on korvauksen hakijan, Potilasvakuutuskeskuksen, terveyden- ja sairaanhoitotoimintaa harjoittavan tai korvausten erottelua 9 a §:n nojalla vaativan vakuutuslaitoksen pyynnöstä antaa ratkaisusuositus korvausasiassa sekä tuomioistuimen tai asianosaisen pyynnöstä antaa lausunto tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa korvausasiassa.

Potilasvakuutuskeskuksen on ennen lopullisen korvauspäätöksen tekemistä saatettava korvausasia potilasvahinkolautakunnan käsiteltäväksi, jos kysymys on pysyvän työkyvyttömyyden perusteella suoritettavan korvauksen tai kuoleman johdosta suoritettavan elatusapukorvauksen määrätymisperusteista. Jos Potilasvakuutuskeskus poikkeaa potilasvahinkolautakunnan ratkaisusuosituksesta korvauksensaajan haitaksi, sen on liitettävä ratkaisusuositus päätökseensä.

Lautakunnan tulee erityisesti pyrkiä potilasvahinkoja koskevan korvauskäytännön yhtenäistämiseen. Lautakunta voi tarvittaessa antaa vakuutuksenantajille yleisiä sovelta-missuosituksia tämän lain mukaisissa korvausasioissa.

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus ja lääninhallitukset ovat velvolliset antamaan potilasvahinkolautakunnalle virka-apua sen tehtävien suorittamiseksi.

11 b §

Korvausasian käsittely lautakunnassa

Jos 11 a §:ssä tarkoitettu pyyntö on ilmeisen aiheeton, ratkaisusuositusta tai lausuntoa ei tarvitse antaa. Jos Potilasvakuutuskeskus ei ole käsitellyt pyynnössä tarkoitettua korvausasiaa, potilasvahinkolautakunta voi siirtää asian käsittelyn Potilasvakuutuskeskulle.

Jos korvausasiassa on annettu tuomioistuimen ratkaisu, potilasvahinkolautakunta ei ratkaistulta osin saa käsitellä asiaa. Jos korvausasia on vireillä tuomioistuimessa, lausunto saadaan antaa vain tuomioistuimelle sen tai asianosaisen pyynnöstä.

Lautakunta saa käsitellä korvausasian myös korvausperusteen osalta, vaikka ratkaisusuositusta pyydetään vain korvausmääristä.

Lautakunnassa asiat ratkaistaan esittelystä joko täysistunnossa tai täysistunnon asettaman jaoston kokouksessa. asioita lautakunnassa käsiteltäessä noudatetaan, mitä hallintomenettelylain (598/1982) 1—13 §:ssä, kielilaisissa (148/1922) ja saamen kielen käyttämisestä viranomaisissa annetussa laissa (516/1991) säädetään.

Asian käsittely lautakunnassa on maksuton.

11 c §

Lautakunnan oikeustoimikelpoisuus

Potilasvahinkolautakunta voi saada nimiin-sä oikeuksia ja tehdä sitoumuksia sekä hakea, kantaa ja vastata tuomioistuimissa ja muiden viranomaisten luona. Lautakunnan täysistunto päättää siitä, keillä on oikeus edustaa lautakuntaa ja kirjoittaa sen nimi. Lautakunnan on ilmoitettava näiden henkilöiden nimet ja kotipaikat Vakuutusvalvontavirastolle, joka antaa pyynnöstä todistuksen siitä, kenellä on oikeus edustaa lautakuntaa ja kirjoittaa sen nimi. Lautakunnan kotipaikka on Helsinki.

11 d §

Lautakunnan valvonta

Potilasvahinkolautakunnan toimintaa valvoo Vakuutusvalvontavirasto.

11 e §

Lautakunnan toiminnan rahoitus

Potilasvahinkolautakunnan toiminnasta aiheutuneet kustannukset maksetaan Potilas-

vakuutuskeskuksen varoista Vakuutusvalvontaviraston vuosittain vahvistaman lautakunnan talousarvion perusteella.

Kustannusten jakamisesta potilasvakuutus-toimintaa harjoittavien vakuutusyhtiöiden kesken säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 2000.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 15 päivänä kesäkuuta 2000
